

Et barnedrap i Bergen i 1834

SLEKT OG DATA

Haldor Larsen Dahl
1795 - 1874

Christine Maria P. Monsen
1795 - 1849

Inger Nilsdatter
1824 - 1906

Haldor Christian H. Dahl
1820 - 1892

Per Johan Johansen
1863 - 1949

Nikoline Marie H. Dahl
1865 - 1905

Rebekka Johanna Hansen
1897 - 1985

Hermann Emil Pedersen
1891 - 1968

Erling Moe Mensen
1911 - 1988

Marit Petrine J. Pedersen
1920 - 1998

Rolf Harald Mensen
1946 -

Bergen

Ofoten

Christine Maria og Haldor
Tipp-tipp-oldeforeldre i Bergen

Haldor Christian
Tipp-oldefar

- født i Bergen
- sendt til Skjomen i Ofoten som 9-åring

Rolf – født i Ballangen

Tipp-tipp-oldeforeldre i Bergen

Haldor Larsen Dahl
1895 - 1874

Christine Maria
Pedersdatter Monsen
1795 - 1849

Magne Jacobsen
1797 - 1837

Giftet seg ikke

Giftet seg med Magne
i 1822

Christine Maria
Pedersdatter Monsen
1795 - 1849

Magne Jacobsen
1797 - 1837

Barn:

Peder	1823
Johanne Juliane	1824
Jacobine Christine	1827
Magnus	1829
Christian	1832

Fra Murallmenningen mot Bryggesiden. Foto Knut Knutsen - UiB

Kirkebøger

Peder	1823
Johanne Juliane	1824
Jacobine Christine	1827
Magnus	1829
Christian	1832

Født 18. oktober 1832
døpt i Korskirken 11. november

Død 16. mai 1834
bare **ett og et halvt år gammel**

Kirkeboken for Korskirken:

No.	Den opgivne Dødsdag.	Begravelses Dattum.	Den Begravedes fulde Navn og Stand.	Alder.	Opholdssted.	Om død af finisom Sygdom, og da hvilken, eller ved uløffelig Hændelse.
51.	16. Mai.	22. Mai 1834.	Christian Jacobsen, søn af Peder Magn Jacobsen	1 1/2 Aar.	22 - 12i.	Dræbt af Faderen, i Drukkenskab.

Dræbt af Faderen i Drukkenskab

Magne Jacobsen

Død 5. februar 1836

Kirkeboken for Korskirken:

ny	5 Febr	8 Febr i H. Rg.	Lindemann Magne Jacobsen	40 Aar	Slaveriet
----	--------	--------------------	--------------------------	-----------	-----------

Livsslave Magne Jacobsen, 40 Aar, Slaveriet

Debattforum

Debattforum i Digitalarkivet – Spør Arkivverket

Magne Jacobsen - Livsslave på Slaveriet i Bergen

Av Anne Grete Mensen, Januar 15, 2013 i Spør Arkivverket

Star

Anne Grete Mensen

Aktiv bruker

Brukere

31 innlegg

Sted: Bodø

Skrevet Januar 15, 2013

Når Magne Jakobsen, f. 11.10 1797 i Bergen, dør 05.02.1837, er han "Livsslave" på Slaveriet.

Kjeldeinformasjon: Bergen fylke, Korskirken, Ministerialbok nr. E 1 (1834-1848), Døde og gravlagde menn 1837, side 20. nr 17

Permanent sidelenke: http://www.arkivverk...ny&idx_side=-21

Årsaken finner vi når sønnen Christian dør 16.05.1834, bare 1 1/2 år gammel, " dræbt av Faderen i drukkenskap"

Kjeldeinformasjon: Bergen fylke, Korskirken, Ministerialbok nr. A 14 (1823-1835), Døde og gravlagde menn 1834, side 521. nr 51

Permanent sidelenke: http://www.arkivverk...y&idx_side=-532

Er det mulig å finne noe om rettsak/ dom?

Er det mulig å finne noe om rettsak/ dom?

Svar fra Yngve Nedrebø – Statsarkivet i Bergen

Yngve Nedrebø

Moderator

Digitalarkivet
3 408 innlegg

Skrevet Januar 19, 2013

Rapporter innlegg

Bødkermester Magne Jacobsen hadde flere tidligere dommer. I 1823 fikk han fire dager på vann og brød for å ha å "opført seg på en høist forargerlig Maade, og forstyrret den offentlige Rolighed". Han fikk to måneders fengsel i 1828 for vold mot sin kone, og i en dom i 1832 fikk han 14 dager på vann og brød for å ha knust en rute med stein og for voldelig å ha overfalt konen Anne Oline Olsdatter.

Drapssaken gikk ganske raskt gjennom systemet. Dokumentene ligger i Bergen straffanstalts arkiv. Første dokument er datert 17. mai 1834 og er en syns- og obduksjonsforretning med konklusjon at barnet hadde "betydelige Beenbrud af Hjerneskillen". Dommen ved Bergen byting er datert 26. juli 1834. Han hadde "sit Liv forbrudt". I stiftsloverretten falt dommen 25. august 1834. Der ble bytingsdommen stadfestet.

Høyesterett dømte ham også til døden i dom 14. oktober 1834 for ved mishandling å ha forvoldt sønnens død. Kong Carl Johan omgjorde dødsstraffen 23. desember 1834 til "Fæstningsarbeide på Livstid".

Bødkermester Magne Jacobsen hadde flere tidligere dommer. I 1823 fikk han fire dager på vann og brød for å ha å "opført seg på en høist forargerlig Maade, og forstyrret den offentlige Rolighed". Han fikk to måneders fengsel i 1828 for vold mot sin kone, og i en dom i 1832 fikk han 14 dager på vann og brød for å ha knust en rute med stein og for voldelig å ha overfalt konen Anne Oline Olsdatter.

Tidligere dommer

- 1823: 4 dager på vann og brød for å ha *forstyrret den offentlige Rolighet*
- 1828: 2 måneders fengsel for **vold mot sin kone**
- 1832: 14 dager på vann og brød for å ha **knust en rute med stein** og for **overfall på Anne Oline Olsdatter**

Yngve Nedrebø

Moderator

Digitalarkivet
3 408 innlegg

Skrevet Januar 19, 2013

Rapporter innlegg

Bødkermester Magne Jacobsen hadde flere tidligere dommer. I 1823 fikk han fire dager på vann og brød for å ha å "opført seg på en høist forargerlig Maade, og forstyrret den offentlige Rolighed". Han fikk to måneders fengsel i 1828 for vold mot sin kone, og i en dom i 1832 fikk han 14 dager på vann og brød for å ha knust en rute med stein og for voldelig å ha overfalt konen Anne Oline Olsdatter.

Drapssaken gikk ganske raskt gjennom systemet. Dokumentene ligger i Bergen straffanstalts arkiv. Første dokument er datert 17. mai 1834 og er en syns- og obduksjonsforretning med konklusjon at barnet hadde "betydelige Beenbrud af Hjerneskallen". Dommen ved Bergen byting er datert 26. juli 1834. Han hadde "sit Liv forbrudt". I stiftsloverretten falt dommen 25. august 1834. Der ble bytingsdommen stadfestet.

Høyesterett dømte ham også til døden i dom 14. oktober 1834 for ved mishandling å ha forvoldt sønnens død. Kong Carl Johan omgjorde dødsstraffen 23. desember 1834 til "Fæstningsarbeide på Livstid".

Drapsaken gikk ganske raskt gjennom systemet. Dokumentene ligger i Bergen straffanstalts arkiv. Første dokument er datert 17. mai 1834 og er en syns- og obduksjonsforretning med konklusjon at barnet hadde "betydelige Beenbrud af Hjerneskillen". Dommen ved Bergen byting er datert 26. juli 1834. Han hadde "sit Liv forbrudt". I stiftsoverretten falt dommen 25. august 1834. Der ble bytingsdommen stadfestet.

Høyesterett dømte ham også til døden i dom 14. oktober 1834 for ved mishandling å ha forvoldt sønnens død. Kong Carl Johan omgjorde dødsstraffen 23. desember 1834 til "Fæstningsarbeide på Livstid".

Drapsaken

- 17.mai 1834: obduksjon, *betydelig Beenbrud af Hjerneskillen*.
- 26. juli: Bergen byting: Han hadde *sit Liv forbrudt*
- 25. august: Bytings-dommen stadfestet i stiftsoverretten
- 14. oktober: Høyesterett: dømt til døden for ved mishandling å ha forvoldt sønnens død
- 23.desember: Kong Carl Johan omgjorde straffen til *Fæstningsarbeide på Livstid*

Bergen byleksikon

Slaveriet

Bergenhus festnings straffeanstalt

Bergenhus festnings straffeanstalt, på folkemunne kalt «Slaveriet», ble formelt opprettet 1739, da Bremerholm i København, som hadde tatt imot langtidsdømte fra begge tvillingriker, ble nedlagt som straffanstalt, og straffangene fra da av skulle innsettes i de lokale festninger. Det er uvisst når anstalten på Bergenhus faktisk ble tatt i bruk, den er første gang omtalt 1753. I slaveriet ble de fanger (bare menn) innsatt som var dømt for særlig grove forbrytelser, men også de såkalte «kronarbeidere», dvs. menn som ikke hadde betalt underholdsbidrag for sine barn utenfor ekteskap. – Ved en lovendring 1877 ble forskjellen mellom festningsslaveriene og de sivile tukthus opphevet, og 1878 ble slaveriet på Bergenhus nedlagt; fangene ble overført dels til Manufakturhuset, dels til festningsanstalten i Trondheim.

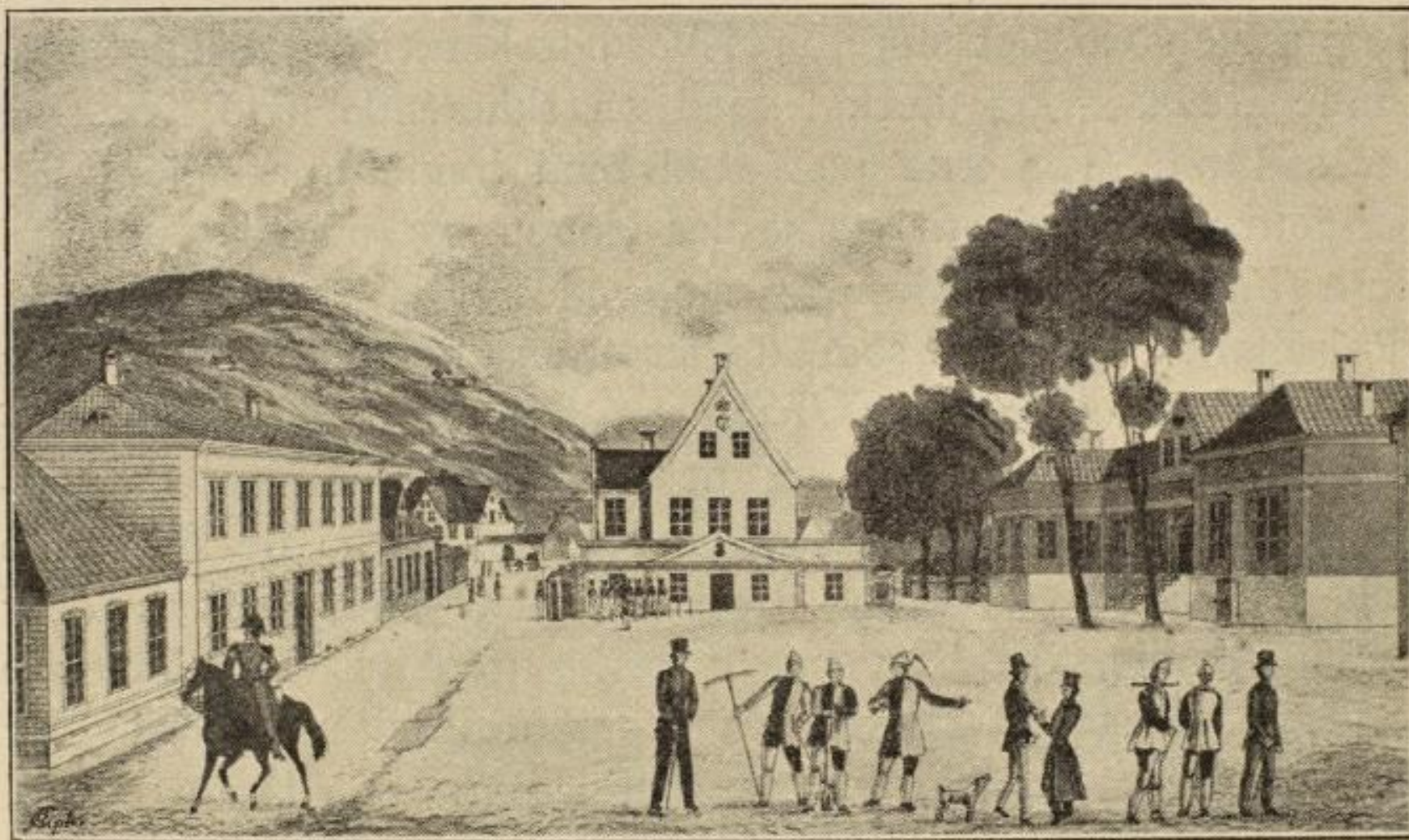
De innsatte i slaveriet ble satt til å arbeide ute i byen, til tider også leid ut som arbeidshjelp til private borgere. Dessuten forarbeidet de skjeer og kammer av horn eller bein, som ble solgt til St. Jørgens hospital og omsatt av de spedalske på gatene (jfr. Hellemysrfolket). Det hendte også at de fikk en sjøtur til Kristiansholm for å arbeide i steinbruddet der. Tonen mellom fangene og folk de traff ute i byen kunne være gemyttlig. Fangene gikk kledd i vadmelsplagg som var farget svart og grått – venstre bukseben og høyre del av trøyen grått, resten svart. Alle fangene gikk med fotjern rundt den ene foten, og noen hadde dessuten lenker som raslet når de gikk. Brakkene der fangene oppholdt seg, lå nordøst for Håkonshallen, og slaveriet hadde sin egen kirke i hallens nederste etasje. Når døde slaver skulle begraves på Fredens Bolig, måtte det skje ved daggry og på en avsidesliggende del av kirkegården.

Slaveriet

- **Bergenus festnings straffeanstalt** - på folkeminne kalt Slaveriet
- Første gang omtalt i 1753
- Fanger dømt for **særlig grove forbrytelser**
- Ble satt til å arbeide ute i byen
- Leid ut som arbeidshjelp til private
- Gikk kledd i vadmelsplagg som var farget svart og grå – venstre bukseben og høyre del av trøyen grått, resten svart
- Fotjern på den ene foten, lenker som raslet
- Bodde i brakker nordøst for Håkonshallen

Raadhusalmindingen. Efter L. Dreyer.

Nasjonalbiblioteket

Magne Jacobsen
i anførselstegn

"Magne Jacobsen"

7 TREFF I AVISER

Sortering: Eldste først Vising: Rutevisning

Bergens Adressecontoirs Efter...

25.11.1829

Side: 1

...sw«M»sw«/«/V»M»NHM»w»/K» Skifteretlin i Btendemjnsbramder) I. I. Nordbyes Boe,) af Bergen. Bødkermester **Magne Jacobsen**,) dette meget ringe 80. Mømsdalens Skiftevott fens Eotltair, Aarsn

Tilgang for alle

Bergens Adressecontoirs Efter...

12.12.1829

Side: 2

...Schonbergs Fon langende , afholdt Auclion over Eiendommen i 23de No. 31 , tilhsrende Bødkermesier **Magne Jacobsen**. Conditionerne bekjendtgjsres paa Auclionssiedet, og kunne forinden erfares hos Hr. Politiladjutant Schsnberg. Bergen...

Tilgang for alle

Den Norske Rigtidende

30.10.1834

Side: 6

...Børchi 10 (2>pb* Den 14be October. Petersen som befalet Actor mod - renéfén »eb %) c fen **Magne Jacobsen**, tiltalt for at have ombragt sit Barn. Ved den af Bergens Sciftsoverrrc nder 25de August...

Tilgang for alle

Se flere treff

Den Norske Rigtidende

08.01.1835

Side: 1

...Justits- og Volitie-Vvsenet. Ved naadigst Resolution af 23dc f. M. er blevet bestemt, at Bøtkermcstor **Magne Jacobsen** af Bergen naadigst fritages for den ham ved Hoicsterets Dom af 14de October 1834 (sce Nigst...

Tilgang for alle

Bergens Adressecontoirs Efter...

12.04.1837

Side: 2

...Tjenestepigen Ida Maria Larsdatter. 12) r— Guldsmedmester Hans Joachim Hagelien. 43) — Slaven. Bødkermester **Magne Jacobsen**, bg 14) — Enken Madame 2?>irgiti) c Sophie «rafting, Hvilket herved til alle Vedkommendes Efterretning...

Tilgang for alle

Bergens Adressecontoirs Efter...

17.05.1837

Side: 2

...He_rich K't'ib>, og 11) — Guldsmedmester Hans Joachim Hagelien. Klokken 5: 12) — Slaven, Bpdkermester **Magne Jacobsen**. 14) — Parykmager Hans Nielsen. 13) — Konen Anne Monsdarrer og senere afdsbe Mand, Kjører...

Tilgang for alle

Bergens Adressecontoirs Efter...

31.05.1837

Side: 2

...— Pigen Synneve Hansdatter Ørn. . — Musqveteer Ulldrich F. Thorsen. — Slaven, Bødkermester **Magne Jacobsen**, og — Musteteer Axel Andersen Ssgnen og Ko: nc Anne Larsdatter. Klokken 6: Varsel igjennem dette...

Tilgang for alle

Avgrenset tid 1825-1837:
7 treff i aviser

Bergens Adressecontoirs Efterretninger:

Tvangsauksjon i 1829 og Skifte 1837

Den Norske Rigtidende 1834 og 1835:

Dom for drapet og benådning.

Dom:

De ergangne Domme bør ved Magt at stande. I Sallarium til Actor for Høiesteret, Advocat Petersen, betaler Tiltalte Santino Berthi 10 Spd.

Den 14de October.

Petersen — som befalet Actor mod Sørensen ved Thesen — Magne Jacobsen, tiltalt for at have ombragt sit Barn.

Ved den af Bergens Stiftsloverret under 25de August 1834 affagte Dom, som Actor havde indstævnet til Stadsfæstelse, var kjendt for Ret: Underrettens Dom bør ved Magt at stande.

Ved den af Byfogden i Bergen, Peter Nicolay Aarstrup, og Meddomsmænd under 26de Juli 1834 affagte Dom var kjendt for Ret: Tiltalte Bødkermester Magne Jacobsen bør, for ved Mishandling at have forvoldt sit Barns Død, at have sit Liv forbrudt. Saa bør han og at udrede i Sallarium til Referenten, Føld-Procureur Rogge, 12 Spd., samt de øvrige af hans Arrest, Actionen og den afholdte Obductions-Forretning lovlige flydende Omkostninger efter Regninger, som af Overøvrigheden vorde approberede.

Den Norske Rigstidende
30. oktober 1834

Dødsdommen

Justits- og Politie-Væsenet.

Ved naadigst Resolution af 23de f. M. er blevet bestemt, at Bødkermester Magne Jacobsen af Bergen naadigst fritages for den ham ved Høiesterets Dom af 14de October 1834 (see Rigst. for 1834 No. 109), for ved Mishandling at have bevirket sit 1½ Aar gamle Barns Død, i Overeensstemmelse med Lovens 6—6—1 tilfundsne Livsstraf, imod at han hensættes til Fæstnings- Arbejde paa Livstid.

Den Norske Rigstidende
8. januar 1835

Benådningen

Nasjonalbiblioteket - Nb.no

Ett treff i **tidskrift**

Departements-Tidende
12. januar 1835

Departements-Tidende.

No. 2 } Syvende Aargang. } 12 Januar.
1835.

Redigeret, forlagt og udgiven af

K. Arntzen. C. Möinichen. C. Arntzen.

Expeditionssecretair
i Justits- og Poli-
tie-Dept.

Bureauchef i Ju-
stits- og Politie-
Dept.

Expeditionssecretair
i Revisions-
Dept.

Under 23 Decbr. sidst. er Bødkermester Magne Ja-
cobsen af Bergen, overeensstemmende med Høieserets, Ju-
stits Departementets og Regjeringens Indstillinger, naadigst
fritagen for den ham ved Høieseretsdom af 14 Octbr. 1834,
for ved Mishandling at have foraarsaget sit 1½ Aar gamle
Barns Død, i Overeensstemmelse med Lovens 6 - 6—1 til-
svarende Livsstraf, imod at han hensættes til Fæstningsarbejde
paa Livstid.

Denne Sags factiske Omstændigheder ere følgende.

Efterat Angjældende, der er meget drifvældig, og, naar
han er beruset, opfører sig som et rasende Menneske, da han
sønderslaaer sine Meubler og Vinduer og anfalder saavel sin
Kone og sine Børn, som Andre, med uslyrlig Voldsomhed,
fra Loverdag den 10 Mai f. A. havde tilbragt flere Dage
efter hinanden i siedsevarende Drukkenskab, syntes han Tors-
dag Middag den 15 Mai næstefter, at blive noget roligere.
Angjældendes, efter Vidernes Forklaring, særdeles brave,
fikkelige og taalmodige Kone, som i alle disse Dage neppe
havde turdet vige fra hans Side, af Frygt for at han i
sin berusede Forfatning skulde gjøre nogen Ulykke, vovede

Departements-Tidende
12. januar 1835

**Bødkermester Magne Jacobsen
af Bergen**

13 sider

derfor, omtrent Kl. 2 om Middagen, at forlade ham for at begive sig ud i Byen i et Vrinde, som hun i længere Tid havde opfat, og efterlod hos Angjældende deres hjemmeverende 2de yngste Børn, nemlig Magnus, der da var omtrent 5 Aar gammel, og Christian, der var i en Alder af omtrent $1\frac{1}{2}$ Aar. Neppe havde imidlertid Angjældendes Kone forladt ham, førend han begav sig ud, sandsynligt for at forskaffe sig noget Brændeviin, hvori han dog dengang blev forhindret af sin Kone, der imidlertid havde været inde, for at stifte Klæder, hos Bodker Halvorsen, hos hvem hun pleiede at have sit Løi forvaret, for at Angjældende ei i Drukkenskab skulde sønderrive det; da hun nemlig mødte ham paa Gaden, overtalte hun ham til at gaar hjem igjen, og erholdt derhos hans Løfte om, at han skulde begive sig tilfængs og forholde sig rolig, hvorpaa hun søg melde gif ud i Byen, for at udrette sit Vrinde.

Da hun efter et Par Timers Forløb, omtrent Kl. 4 à 5 kom tilbage, hørte hun udenfor Huset en saadan Støi og Al-larm, at hun strax skjæmede, at hendes Mand, nanset det af ham givne Løfte, atter havde beruset sig. Dette var ogsaa virkelig Tilfældet, idet Angjældende i Konens Fraværelse havde været ude i Byen og, som det synes, paa flere Steder faaet Brændeviin, hvorefter han havde begyndt at lar-me og skal have sønderslaaet et Bord og en Stol, de eneste Møbler som fandtes i Stuen. Konen vovede derfor, af Frygt for at blive mishandlet, ikke at begive sig ind til ham, men forsøgte paa forskjellige Maader at faar sine 2de smaa Børn ud af Huset. Saaledes listede hun sig flere Gange ind i Kjøkkenet og skjulte sig i en Krog, for om muligt at faar fat paa Børnene, ligesom hun ogsaa sendte deres ældste, omtrent 11aarige Søn Peter, der var i Bodkerlære hos sørnævnte Halvorsen, ind til Angjældende i samme Diemed; tilsidst forsøgte hun, ved at sende en anden

Bodkerdreng hos Halvorsen med et fingeret Vrinde til Angjældende fra sin Messer, at faar ham loffet ud af Huset (hvilket oftere forhen i lignende Tilfælde var loffets), men forgjæves, da Angjældende denne Gang jog Budet bort og yttrede, "at han alene var kommen paa Jantestreger;" og uagtet Budet ved dets Bortgang drillede Angjældende, som har en Skade i Næsen, ved at pege paa sin Næse, ved hvilken Gebarde han stedse pleiede at blive meget opbragt, forfulgte Angjældende ikke Drengen ud paa Gaden, men blev staaende i Gadedøren. Endelig, da Angjældende havde for-ladt sin Stue, hvor hans Husfru ved at lige igjennem Røg-lehullet havde seet ham i længere Tid at gaar frem og til-bage paa Gulvet, og begivet sig ind i det ved Siden af Samme værende Sovestue, hvor deres Børn tillige pleiede at ligge, gif hun omtrent Kl. 10 om Aftenen ind til ham, og faar da strax, at det yngste Barn Christian, der endnu paa den Tid sk Die, ei laar i Buggen, hvorfor hun spurgte sin Mand efter Samme. Angjældende foregav først, ifølge hans Kones under Sagen afgivne edelige Prov, at han ikke vidste, hvor Barnet var, idet han tillige yttrede, at hun vel selv havde det og altsaa maatte vide, hvor det var; men omsider, da hans Kone trængte ind paa ham, svarede han, at det laar i Sengen ved Bæggen, hvor hun ogsaa sandt det, men koldt og stivt. Da hun derpaa tændte Lys, saar hun, at Barnet var blodigt og livløst, hvorfor hun udbrød i Beeklager og forholdt Angjældende hans grusomme Fremgangsmåde, hvortil Angjældende, efter hendes Forklaring, svarede "at Barnet formodentlig havde skreget, og at han maaskee derfor havde behandlet det noget haardt, uden at han dog havde villet, at dette skulde have saadanne Følger," idet han derhos tilfoiede: "Du veed, hvilken Kæft det Barn stedse har havt." Han forbød derhos sin Kone at gaar ud for at søge Hjælp, hvilket hun vilde gjøre, ligesom han

senere om Natten, da Konen vedblev bitterlig at beklage sig over Barnets Død, yttrede, "at en saadan Jammer nu ikke nyttede Noget, men alene vilde tjene til Gjærningens Opdagelse, hvorved han kunde komme paa Slaveriet og hun paa Tugthuset;" og da Konen hertil svarede, "at det ikke vilde være saa meget for ham, om han kom i Slaveriet, men at det vilde være værre, om han ikke nogensinde skulde kunne berolige sin Samvittighed," skal Angjældende over disse Yttringer være bleven roret, og endog have begyndt at græde. Efterat Angjældendes Kone tidligt den paafølgende Dags Morgen havde begivet sig hen til en i Nærheden boende Bodkerenke, Madame Mathiesen, hvem hun bad om noget Linned for deri at indsvøbe det døde Barn, idet hun derhos beklagede sig over, at hendes Mand sandsynligt i sin Druffenskab havde mishandlet Barnet, saa at det deraf var dødt, kom deres Son Peter hjem til sine Forældre, for at høre, hvorledes det stod til, og efterat Faderen havde berettet denne hans lille Broder Christians Død og derpaa var gaaet ind i næste Værelse, yttrede Angjældendes 5 Aar gamle Son, Magnus, ifølge Peters Forklaring, til denne: "Fader har i Nat trasket (trampet) paa Christians Bryst." Da Angjældende gjennem den aabne Dør hørte denne Yttring, kom han tilbage og udbrød: "Hvad er det Du siger, vil Du holde Kjæften Din! vil Du have Din Fader paa Slaveriet og Din Moder paa Tugthuset!" Angjældende paalagde derhos sin Son Peter ikke at tale til Noget om Barnets Død. Den 5aarige Magnus har under Sagen gjentaget hiint Udsagn, og med en, ifølge Retens Attestation, i Forhold til hans Alder sjelden Modagtighed og Bestemthed forklaret, "at Angjældende, efterat have givet begge sine Børn noget Brod at spise, som han tilligemed noget Brændeviin havde kjøbt hos en Høker i Nærheden, havde lagt sig paa Sengen; men da Christian der-

paa begyndte at sgrige, stod Angjældende i Brede op, tog Barnet og kastede det op mod Loftet, saa at det faldt ned paa Gulvet, hvorpaa han "trakke" paa dets Bryst og Ansigt, saaledes at det begyndte at bløde. Angjældende hentede derpaa noget Vand, og bad sin Son Magnus at vaske Barnet, hvilket denne ogsaa gjorde, idet han bemærkede, at dette skjalv meget. Derefter tog Angjældende Barnet og kastede det op i Sengen idet han yttrede: "Det skal Du have for Kjæften Din." Da Magnus imidlertid noget efter mærkede, at Barnet intet Livstegn gav fra sig, slog han sine Hænder sammen og udbrød "Gud hjælp og trost mig, naar Moder kommer hjem." Efter hvad Magnus udenfor Retten skal have ytret, synes Mishandlingen at have fundet Sted omtrent ved samme Tid, som Angjældende kastede en Stol ud af Vinduet, hvilket efter de aflagte Vidnesbyrd skal være skeet Kl. 5 om Eftermiddagen. Rigtigheden af foransorte, med Hensyn til Angjældendes sædvanlige voldsomme og ushyrlige Forhold, naar han er beruset, ei usandsynlige Forklaring, er ikke alene, i det Bæsentlige, bestrykt ved Angjældendes ovenansorte Yttringer til sin Kone om Maaden, hvorpaa Barnet er kommet af Dage, men tillige ved den under 17 Mai s. A. af vedkommende Stadsphysicus afholdte Syns- og Obductionsforretning. Ved Ligets udførelse Besigtigelse fandtes nemlig 1) en betydelig Hævelse, som Følge af udvortes Vold, i hele Ansigtet, fornemmelig i begge Lindingerne, hvor Hudbedækningen søites ligesom løsnet fra de underliggende Dele; 2) en Mængde blaae rødlige Pletter eller decolorerede Flader af underløbet Blod i Panden, Ansigtet og fornemmelig i Omfanget af det venstre Øre og Linding, ligeledes paa begge Sider af den nederste Deel af Underlivet, der tillige var temmelig udspændt. Flere af disse Pletter syntes at have nogen Lighed med Figuren af et Hæjern, hvilket især var Tilfældet med en paa venstre Side

af Underlivet. Overhuden var paa enkelte Steder i Ansigtet, og især paa den bagerste Glade af det venstre Øre ligesom afsnedet. I Mundens Hulhed befandtes paa den udvendige Glade af Overlæben et Saar, der begyndte fra Baandet og gik til Læbe-Randen. Saar-Randene, hvori kun fandtes lidet sammenlobet Blod, gabede eller stode betydeligt fra hinanden. Ved at gjøre Indsnit i de før omtalte Pletter i Ansigtet og paa Underlivet fandtes overalt i dem sammenlobet Blod. Efterat den udvendige Hovedhud, Nakkemusklerner og Lindingsmusklerne vare gjennefskaarne og borttagne, bemærkedes overalt paa Hovedet en Mængde sammenlobet Blod fornemmelig i Lindingerne og Nakkens, ligesom et betydeligt Beenbrud saaes paa det venstre Tissebeen, hvor et stort Stykke, omtrent 6 Tommer langt og 2 Tommer bredt laae næsten ganske løsnet fra sin Forbindelse med den øvrige Deel af Benet, og fastholdtes kun ved Sammens forreste Rand. Ogsaa paa det høire Tissebeen bemærkedes, efterat Beenhinden var borttagen, et lidet Beenbrud. Efterat Hovedskallen var gjennefsaaget, fandtes Blodextravasat i Omfanget af det ovenansførte løsneede Beenstykke. De omtalte Beenbrud paa det venstre og høire Tissebeen bleve nu nøiere undersøgte, og befandtes det paa høire Side at begynde fra den bagerste Deel af Tissebeens overste Rand, omtrent $\frac{1}{2}$ Tomme fra den øverste og bagerste Vinkel, gik derpaa ovenfra nedad, noget bagtil, og var omtrent 1 Tomme langt. Mere fortil, omtrent $\frac{1}{2}$ Tomme fra nærværende Beenbrud, tog det paa det venstre Tissebeen sin Begyndelse, og gik fra Benets overste Rand omtrent 1 Tomme udad til det løsneede Beenstykke, hvor det deelte sig i 2de Grene, af hvilke den øverste gik lidet nedensfra opad i en krum noget esformig (s) Gang over Tissebeens Bule, lige hen til Benets forreste Rand; den anden Green løb ovenfra og noget nedad

mod den nederste Rand, ligeledes i en krum Bøining, hen til den forreste og nederste Vinkel af Tissebeent, hvor den endte. Paa den bagerste Deel af det løsneede Beenstykkets overste Rand fandtes ogsaa et Beenbrud, som gik ovenfra nedad og var omtrent 1 Tomme langt. Efterat Hjernens haarde Hud var gjennefskaarne, saaes Blodkarrene paa Hjernens Overflade stærkt udoivdede af Blod, ligesom ogsaa en blodagtig Vædske forefandtes i enhver af Hjernens Sidehulheder. Da Hjernen var udtagen, fandtes en Deel extravaseret Blod i Hjerneskalkens Grundflade, ligesom ogsaa en Beenprælle saaes paa den forreste indvendige Glade af det venstre Lindingsbeens Steendeel. Ved Nabningen af Bryskets Hulhed fandtes intet ekstraordinært, med Undtagelse af at Mellemkirtelen var af en usædvanlig Størrelse. Derimod udflod ved Underlivets Nabning en blodagtig Vædske, ligesom der i den bagerste Deel af selve Hulheden fandtes omtrent $\frac{1}{2}$ Pøgel sammenlobet og travlet Blod. Larmene vare næsten alle besmurt med Blod og temmelig udspændte af Luft, ligesom der endelig, ved nøiere Undersøgelse af Underlivets forskjellige Indvolde, befandtes en betydelig Mængde paa den underste Glade af Leveren, hvilken begyndte omtrent fra Midten af Leverens bagerste og gik lige til den forreste Rand. Af den saaledes i Bisum repertum anførte Mængde af udtraadt og sammenlobet Blod saavel paa Legemets udvendige Overflade, nemlig i Ansigtet, paa Underlivet o. s. v., som ogsaa i Hjernens og Underlivets Hulheder, har Obducenten sluttet, at det døde Barn (som forresten har haft en stærk Legemskonstitution) i levende Live har været underkastet en i høi Grad voldsom og umenneskelig Behandling, og at det uden Tvivl er kommet af Dage ved at fastes samt trædes og spændes paa; de betydelige Beenbrud af Hjerneskallen, især den i Grundfladen forefundne Sprække, Risten i Leveren samt det i Underlivet, Hjernens Hulhed og Si-

dehulhedet udtraadte Blod, har han derhos erklæret samtlige at være Phænomener af den Veskaffenhed, at Døden deraf var en unndgaelig og for Kunsten uovervindelig Følge (læsiones absolute lethales).

Efterat Angjældende — der ifølge et Vidnes, dog mindre bestemte, Udsagn den omhandlede Dag skal have været iført et Par Skoe, som ere forsynede med Hæljern, hvorimod han selv har foregivet at have gaaet med Tøfler uden Hæljern, — om Morgenens Dagen efter gjentagende havde paalagt sin Kone ikke ved utidige Klager at give Anledning til det Passeredes Dydagelse, og som meldt befalet sin 11aarige Søn ei at tale til Nogen om Barnets Død, begav han sig til sit Værksted og begyndte at arbejde, og bad tillige sin Kone at hjælpe ham hermed; men da hun erklærede, at hun formedelst Sorg over sit Barns Død ei var istand hertil, yttrede han: "Jeg vil sætte et haardt Hjerter mod en stor Sorg, og det maa Du ogsaa gjøre." Da efter nogen Lids Forløb den før nævnte Madame Mathiesen kom hen til Angjældende, foregav han for hende, "at Barnet var seldet ned af Sengen og havde søaet Begavinger: Krampe, hvoraf det var dødt." Da hun imidlertid foreholdt ham, at Barnets Udseende tydelig røbede, at det ei kunde være kommet af Dage paa den angivne Maade, udbrod Angjældende i Fortvivlelse, dog uden ligefrem at tilstaae sin Brode: "Al Gud troste og hjælpe mig." Han bad derhos Madame Mathiesen om, at Barnets Lig maatte blive henbragt i hendes Huus, "da han ikke ønskede, at Mange skulde see det;" men da dette blev ham afflaaet, tog han Barnet, som nu var bleven vakket og iført reent Linned, og bragte det op paa et Loftkammer, hvor det blev henlagt paa en Pude. Angjældende lukkede derpaa Døren ilaas og tog Røglen til sig. Imidlertid var Røgtet om Barnets pludselige og voldsomme Død kommen til Politiets Kundskab, hvorfor Politieadjutan-

ten i Bergen tilligemed 2de Politiebetjente indsendt sig i Angjældendes Huus for at anfille nærmere Undersøgelse. Angjældende foregav ligeledes for disse, at hans Barn var seldet ud af Sengen og var dødt af Krampe eller Redfaldssyge, og da man forlangte at see Barnets Lig, paaafod han, at Samme ei fandtes i hans Huus, da det var henbragt til Madame Mathiesen, hvorhos han, paa Opfordring, negtede at udlevere Røglen til det før omtalte Loftkammer, hvilken han paaafod, at hans Kone, som var fraværende, havde i Forvaring. Da imidlertid Politieadjuntanten under denne Samtale foreholdt Angjældende, at den Vest, han var iført var oversproitet med Blod, blev han stivende og grov, og derfor strax arresteret, hvorefter man aabnede Døren til Loftkammeret, hvor det dræbte Barns Lig foresaundes i den oven beskrevne Forsatning, ligesom man paa et andet Sted foresandt det Skjort, Barnet om Natten havde været iført, og hvorved klæbde en stor Deel af dets Haar.

Angjældende har under Sagen ei ligefrem benægtet at være Marsag til sit Barns Død, men derimod paaafod, at han, formedelst den berusede Forsatning, hvori han havde besundet sig flere Dage efter hinanden, og in specie Torsdag Estermiddag, da han efter sin Kones Bortgang havde kjøbt og drukkit en heel Deel Brændevin, ei kunde erindre Noget af hvad der i dette Lidsrum var passeret, og paaafod derfor, at han ei vidste, hvorledes hans Barn var kommet af Dage, idet han foregav, ei at have havt nogen Kundskab om dets Død forend om Morgenens den 16 Mai, da han vaagnede af sin Ruus, og hans Kone fandt Barnet liggende dødt i Sengen. Han benægtede derfor Rigtigheden af sin Kones og sine Børns Forklaringer om, hvad han havde yttret om Natten og den paaafolgende Morgen, ligesom han ogsaa foregav ei at kunne erindre, at han for Madame Mathiesen saavel som for Politiet, da dette indsendt sig hos ham,

havde opgivet, at Barnet var faldet ud af Sengen og var dødt af "Begynginger," hvilket han paastod ialfald at maatte have yttret i Forvildelse, saasom han, efter Sigende, ikke alene endda var fortumlet i Hovedet efter de foregaaende Dages Ruus, men derhos ogsaa om Morgen den 16 Mai paanyt havde drukket Brændeviin, hvoraf han atter var bleven beruset. Forøvrigt har Angjældende bemærket, at han oftere forhen i Drukkenskab har foretaget sig Handlinger, hvorom han, naar han er bleven ædru, ei har havt nogen Erindring, og at han i det Hele taaget mangler sin Bevidsthed, naar han er beruset, hvilket saavel han som hans Kone har tilskrevet en Beskadigelse i Ganen inde i Munden. Ligesom imidlertid denne Beskadigelse — en Spalte i den haarde Gane — ifølge vedkommende Læges Erklæring ei ved den af ham i denne Anledning ansillede Undersøgelse er befunden at være af en saadan Beskaffenhed, at den kan antages at bevirke eller paa nogenfømhelst Maade bidrage til den exalterede Sindstilstand, hvori Angjældende steds, naar han er i nogenlunde hoi Grad beruset, befinder sig, saaledes synes de under Sagen forøvrigt fremkomne Oplysninger ikke alene at godtgjøre, at Angjældende har beholdt en bestemt og tydelig Erindring om den forøvede Misgjærning efter Sammes Udøvelse, men tillige at han endog i det Tidrum, da Gjærningen maa være passeret, har havt Bevidsthed om, hvad han foretog sig, saavel som om Folgerne af den forøvede Mishandling. Saaledes kan blandt Andet bemærkes, at da Angjældendes Kone (der i den første Tid efter hiin Begivenhed skal have været i en aldeles sindsforvirret Tilstand) nogle Uger senere besøgte Angjældende i Arresten og ved denne Leilighed bad ham at gjenkalde i sin Erindring, hvorledes han havde behandlet Barnet, sparede han, efter Konens Udspisende, først, at han ikke kunde dette, men tillagde dog, at han nok havde "tuffet" Barnet noget, uden at han

havde villet, at det derved skulde komme til nogen Skade, og at han heller ikke vidste, at Barnet var dødt, førend Magaus gjorde ham opmærksom derpaa, hvilket først stete længe efterat han, som meldt, havde "tuffet" Barnet. At Angjældende skulde have tilstøttet Barnets Død, er der forøvrigt vistnok ingen Anledning til at antage, og er han ved alle Instanser dømsfældt for simpelt Drab.

Angjældende er efter eget Opgivende omtrent 37½ Aar gammel; han har ifølge de fremkomne Vidnesbyrd steds, naar han har været ædru, viist sig som en om og hjærlig Fader, saavel mod det dræbte som sine øvrige Børn, ligesom han i det Hele i saadan Tilstand skal være en fredsommelig Mand, paa hvem intet i Almindelighed er at udsætte. Derimod har hans overordentlig brutale og urolige Forhold, naar han er beskjenket, tildraget ham gjentagne Afstraffelser. Saaledes har han ifølge Politiretsdom af 4 Juni 1823 udholdt Straf af 4 Dages Fængsel paa Bånd og Brød for at have opført sig paa en høist forargelig Maade og derved forstyrret den offentlige Røilighed endog ved Nat-tetider. Under samme Sag var Angjældende tillige anklaget for at have brugt Trusler og Udsigelser mod sin Kone, saavel som for at have forøvet Molest paa en anden Mand's Binduer — i hvilke Henseender Sagen dog blev afviist fra Politiretten. Med lignende Straf skal Angjældende ligeledes have været anset ifølge Politiretsdom af 13 Juni 1827, ligesom han ogsaa ved en 3die Politiretsdom samt ved en Brandcommisshovsdom skal have været anset med Bøder. Fremdeles har Angjældende efter Byethingsdom af 7 Decbr. 1828 udholdt Straf af 2 Maaneders Fængselsarbejde for tyrannisk og uchristelig Behandling mod sin Kone. Under kemeldte Sag blev det nemlig oplyst, at Angjældende — som allerede dengang efter hans egen Erkjendelse var i hoi Grad henfalden til Drukkenskab, hvorhos paa den anden Side en

fremlagt Lægeattest vakte Formodning om, at hans Mand-
coner vare noget svækkede efter en oversaaet Sygdom — jevn-
ligen i Lobet af et Par Mars Tid i beskjenket Forsatning
havde mishandlet sin Kone ved at stode, kradsse og slaae
hende, jage hende ud paa Gaden og forfølge hende med Steen-
kast m. V., hvilke Mishandlinger især havde været for-
anledigede deraf, at hans Kone havde vægret sig for at for-
skaffe ham mere Brændeviin, naar han var beruset. Vi-
dere har Angjældende været under justitiel Viltale for mor-
dill Overfald paa en Bodkermester, ved Navn Nils Nilfen,
i hvilken Sag han dog blev frifunden mod at betale Ac-
tionsomkostningerne. Endvidere har Angjældende ifølge Po-
litieretsdom af 4 Novbr. 1829 været anseet med en Mulet
af 4 Spd. for i beruset Forsatning at have forstyrret den
offentlige Rolighed. Under samme Sag blev han tillige ac-
tioneret for, ligeledes i Drukkenskab, at have hugget en Per-
son i Benet med en Dre, i hvilken Henseende dog Sagen
blev afviist fra Politieretten. Ifølge Politieretsdom af 11
Novbr. 1830 har Angjældende fremdeles været straffet med
Bøder af 3 Spd., uden at det dog er oplyst, for hvilken For-
seelse. Endelig har Angjældende ifølge Byethingsdom af
9 August 1832 udholdt Straf af 14 Dages Fængsel paa
Bånd og Brød for i beskjenket Forsatning fra Gaden at
have udslaaet en anden Mand. Vindueskruder samt for at
have voldeligen overfaldet en Kone paa Gaden, ved hvilke
Forseelser den offentlige Rolighed tillige var bleven forstyr-
ret. Forsaavidt angaaer Angjældendes rasende og vold-
somme Forhold, naar han er beruset, er det endvidere under
nærværende Sag oplyst, at han for et Par Aar siden en-
gang i Drukkenskab med en Skjerring — en Jernstang, hvor-
paa man ophænger Gryder over Ilden — slog sin Kone over
Armen, saaledes at Armbenet blev brudt og hun i længere
Tid maatte søge Lægehjælp; fremdeles, at han ved en an-

den Leilighed om Natten eller meget tidlig om Morgen
sendte sin Son Peter med en Flaske ud for at hente Bræn-
deviin, og at han, da denne ikke nogetsteds kunde komme ind
og derfor maatte vende tilbage med usorrettet Sag, tog den
tomme Flaske og slog Drengen dermed saaledes i Hovedet,
at han i længere Tid maatte gaae paa Sygehuset for at
blive helbredet, da Saaret var af megen Betydning. En-
delig skal Angjældende oftere, naar han har været beruset
og hans Kone af Frygt for hans Mishandlinger har vær-
ret nodsaaget til at flygte ud af Huset, have taget sin Son
Magnus, medens han endnu var saa spæd at han laae i
Evob, og holdt ham ved Evobet ud igjennem Vinduet, idet
han blandt Andet engang yttrede: "Her har jeg Pant for
Pengene, Horen skal nok ind igjen," ved hvilken Yttring An-
gjældende sandsynligt har villet antyde, at han i Barnet
havde Sikkerhed for, at hans Kone nok igjen vilde vende til-
bage til ham.

Ved at indstille Angjældende til Benaadning, som an-
ført, har Høiesteret til hans Fordeel bemærket,

- a) at der ingen Grund er til at antage, at Barnets Død
har været tilfiet af ham, men at han kun har havt
ifinde at straffe det for dets Skrigen, hvorved han i sin af
Fuldskab og Brede ophidsede Tilstand har mishandlet det
saaledes, at dets Død deraf er paafulgt;
- b) at han, naar han er ædru, stedse har været meget om-
hyggelig for sine Børn;
- c) at han har den ulukkkelige Sindsforsatning, at han, naar
han er beskjenket, næsten ikke veed, hvad han foretager sig.

I Anledning af en opstaaet Meningsulighed mellem
den ved et af Rigets Løgthuse ansatte Præst og Sammed
Forstander angaaende, hvem af dem det bør paaligge at

Departements-Tidende.

No 2 1835 12 Januar

Redigeret, forlagt og utgiven af

R. Arntzen – Ekspeditionssecretair i Justits- og Politic-Dept, **E. Möinichen**. Burraudsjef i Justids- og Politi-Dept, **E-Arntzen**, Ekspeditionssecretair i Revitions-Dept.

Under 23. Decbr. sidstl, er Bødkermester Magne Jacobsen af Bergen, overeenstemmende med Høiesterets, Justits Departementets og Regjeringens Indstillinger, naadigst fritagen for den dom ham ved Høiesteretsdom af 14 Desbr. 1834, for ved Mishandling have forarsaget sit 1 ½ Aar gamla Barns Dod, i Overenstemmelse med Lovens 6 – 6-1 tilfundne Livsstraf, imod at han hensættes til Fæstningsarbeide paa Livstid.

Denne Sags factiske Omstendigheter ere følgende.

Efterat Angjældende, der er meget drikkfældig, og, naar han er beruset, opfører seg som et rasende Menneske, da han sønderslaaer sine Meubler og Vinduer og anfalder saavel sin Kone og sine Børn, som Andre, med ustyrlig Voldsomhed, fra Løverdag den 10. Mai f. A. havde tilbragt flere Dage efter hinanden i stedjevarende Drukkenskap, syntes han Torsdag Middag den 15. Mai næstefter, at blive roligere. Angjældenes, efter Vidnernes Forklaring, særdeles brave, skikkelige og taalmodige Kone, som i alle disse Dage neppe havde turdet vige fra hans Side, af Frygt for at han i sin berusede Forfatning skulde gjøre nogen Ulykke, vovede derfor, omtrent kl 2 om Middagen, at forlade ham for at begive sig ud i et Ærinde, som hun i længere Tid havde opsat, og efterlod hos Angjældende deres hjemmевærende 2de Børn, nemlig Magnus, der da var omtrent 5 Aar gammel, og Christian, der var i en Alder af omtrent 1 ½ Aar. Neppe hadde imidlertid Angjældenes Kone forladt ham, førend han begav sig ud, sansynligt for at forskafe sig noget Brændeviin. Hvori han dog den gang blev forhindret af sin Kone, der imidlertid havde været inde, for at skifte Klæder, hos Bødker Halvorsen, hos hvem hun pleide at have lit Tøy forvaret, for at Angjældende ei i Drukkenskap skulde sønderrive det: da hun nemlig mødte ham på Gaden, overtalte hun ham til at gaae hjem igjen

Transkriberte hele
Sju A4-sider

Departements-Tidende. No 2 1835 12 Januar

I Departementstidende 12. januar 1835 kan vi lese at bøktermester Magne Jacobsen fra Bergen den 23. desember 1834 nådigst er fritatt for den dommen han fikk av Høyesterett den 14. desember 1834 for å ha forårsaket sitt 1 ½ år gamle barns død – nemlig dødsstraff imot at han hensettes til festningsarbeid på livstid.

Så følger en lang beskrivelse av personen Magne Jacobsen og omstendighetene omkring drapet.

Han blir beskrevet som meget drikkfeldig. Når han er beruset, oppfører han seg som et rasende menneske. Han sønderslår møbler og vinduer og overfaller både kone, barn og andre med en ustyrlig voldsomhet.

Fra lørdag den 10. mai 1834 hadde han vært full og voldsom i flere dager. Torsdag middag | den 15. mai roet det seg litt. Hans kone Christine Marie ble av vitner beskrevet som særdeles modig, skikkelig og tålmodig. I alle disse dagene torde hun ikke å vike fra mannens side, av frykt for at han i sin berusede forfatning skulle forårsake noen ulykke. Denne torsdagen våget hun, omtrent kl. to om ettermiddagen, å forlate ham for å få utført et ærend som hun hadde utsatt lenge. Hun lot sønnene Magnus på 5 år og Christian på 1 ½ år være hjemme.

Så snart hun hadde forlatt huset, begav mannen seg ut for å få tak i brennevin. Christine Marie hadde først gått til bokker Halvorsen i nabolaget for å skifte klær. Hun hadde oppbevart klær her for at ikke alt skulle bli revet i stykker av mannen når han var full. Hun kom ut herfra og traff mannen på gaten. Hun overtalte ham til å gå hjem igjen, og fikk ham til å love at han skulle legge seg og forhold seg rolig. Så gikk hun ut i byen.

Da hun etter noen timer kom tilbake, hørte hun utenfor huset så mye støy og larm, at hun

Forkortet og
omskrevet
Fire A4-sider

Fra dokumentet

Beskrivelse av personen **Magne Jacobsen**

Omstendighetene omkring **drapet**

Tiden like **etter drapet**

Tidligere **forbrytelser**

Hustruen **Christine**

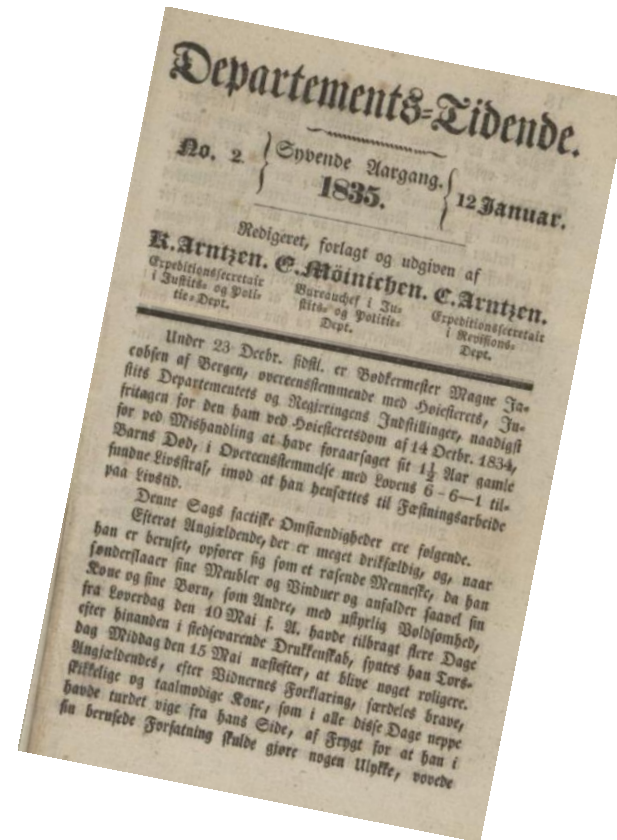
Sønnen **Peder** 11 år

Sønnen **Magnus** 5 år

Folk i **nabolaget**

Obduksjonen

Benådningen

Magne Jacobsen

Meget drikkelig. Når han er beruset, oppfører han seg som et rasende menneske. Han sønderslår møbler og vinduer og overfaller både kone, barn og andre med en ustyrlig voldsomhet. Hans brutale og urolige oppførsel når han har skjenket seg, har gitt ham gjentatte avstraffelser.

Ganespalte. Magne mener å mangle bevissthet når han er beruset, og både han og konen tilskrev dette en skade i ganen inne i munnen.

Denne ganespalte var ifølge legen ikke av en slik beskaffenhet at den kunne antas å påvirke eller bidra til den eksalterte sinntilstanden.

Øm og kjærlig far når han har vært edru, både mot det drepte barnet og de øvrige barna. Fredsommelig mann som ingen kan utsette noe på.

Drapet

Magne hadde vært **full og voldsom i flere dager**.

Christine torde ikke å vike fra mannens side, av frykt for at han skulle forårsake noen ulykke.

Den femte dagen roet det seg litt. Christine gikk ut for å få utført et **ærend** som hun hadde utsatt lenge. **Hun lot sønnene Magnus på 5 år og Christian på 1 ½ år være hjemme**. Da gikk Magne ut for å få tak i brennevin.

Christine kom tilbake etter noen timer. Da var det **støy og larm** fra huset. Magne var **beruset igjen**.

Han hadde **fått brennevin** flere steder, begynt å bråke og skal ha **slått i stykker et bord og en stol**, de eneste møbler som fantes i stuen.

Christine **våget ikke å gå inn til ham** av frykt får å bli mishandlet. Hun forsøkte på forskjellige måter å få de to små barna ut av huset. Hun listet seg flere ganger inn i kjøkkenet og skjulte seg i en krok for om mulig få tak i barna.

.

Den eldste sønnen, **Peder på 11 år**, som var i bøkkelære i nabolaget, ble også sendt inn for å prøve. En annen bøkkerdreng gikk også inn med et fingert ærend fra bøktermesteren for å få lokket ham ut. Det klarte han ikke.

Christine fulgte med Magne **gjennom nøkkelhullet** til stuen. Han gikk frem og tilbake. Han gikk etter hvert inn på soverommet der barna pleide å ligge. Christine gikk inn til ham ca. kl. 10 om kvelden. Hun så straks at vuggen var tom. Sønnen Christian, som skulle ammes på denne tiden, lå ikke i vuggen.

Christine spurte mannen etter Christian. Han sa først at han ikke visste hvor barnet var, og mente at moren selv måtte vite hvor det var. Men etter litt press svarte han at det lå i sengen ved veggen. Her fant hun **barnet som var kaldt og stivt, blodig og livløst.**

Christine bebreidet mannen hans grusomme fremgangsmåte. Og han svarte at barnet antagelig hadde skreket, og at han kanskje hadde behandlet det noe hardt, men at han ikke hadde villet at det skulle få slike følger. Og han føyet til: *Du vet hvilken kjeft det barnet ofte har hatt.*

Han **forbød sin kone å gå ut å søke hjelp.** Da Christine beklaget seg bittert over barnets død, sa han at slik jammer ikke nyttet noe, men bare ville gjøre at gjerningen ble oppdaget, og da kunne han komme på slaveriet og hun på tukthuset. Christine svarte at det ikke ville være for mye for ham å komme på slaveriet, men det ville være verre om han ikke noensinne kunne berolige sin samvittighet. Da blev Magne rørt og begynte å gråte.

Etterpå

Neste morgen påla Magne sin kone om å **ikke klage utidig**, sønnen Peder om å **ikke snakke til noen** om barnets død slik at det passerte ikke skulle oppdages.

Så gikk han **til bøkerverkstedet** sitt og begynte å arbeide. Han ba Christine hjelpe ham med arbeidet, men hun nektet på grunn av sorg over sitt døde barn.

Da svarte Magne: *Jeg vil sette et hardt hjerte mot en stor sorg, og det må du også gjøre.*

Magne forklarte naboen, madam Mathiesen, at barnet hadde falt ned fra sengen og **døde av krampe**. Madam Mathiesen påpekte at barnets utseende tydelig røpte at det ikke kunne ha skjedd sånn. Da utbrøt Magne i fortvilelse men uten å tilstå sin brøde: *Gud trøste og bære meg*.

Han bad madam Mathiesen om å få **flytte barnets lik** til hennes hus, fordi han ikke ønsket at mange skulle få se det. Da dette ble avslått, tok han barnet, som nå var blitt vasket og iført rent linnet, og **brakte det opp på et loftskammer**, hvor det ble lagt på en pute. Så låste han døren og tok nøkkelen med seg.

Ryktet om hendelsen nådde **politiet**, og politiadjutanten og to politibetjenter innfant seg i huset for å undersøke nærmere.

Magne sa til disse at barnet hans hadde **falt ut av sengen** og var **død av kramper og nedfallssyke**. Da de ville se liket, påsto han at det ikke var i huset, da det var flyttet til madam Mathiesen.

Han **nektet å gi fra seg nøkkelen til loftskammeret**. Da politiadjutanten bemerket at vesten som Magne hadde på seg var oversprøytet med blod, ble han støyende og grov og derfor straks **arrestert**. Så ble loftskammerdøren åpnet, og der fant de det drepte barnets lik.

Christine var i den første tiden etter drapet i en aldeles sinnsforvirret tilstand. Hun **besøkte mannen i arresten** noen uker senere. Da ba hun ham gjenkalle i hukommelsen hvordan han hadde behandlet barnet. Han svarte at han nok hadde tuftet barnet noe, uten at han hadde villet at det skulle komme til skade. Han visste heller ikke at barnet var dødt før Magnus gjorde ham oppmerksom på dette, og det skjedde lenge etter at han hadde tuftet barnet.

Tidligere forbrytelser

1823: Fire dagers fengsel på vann og brød for å han oppført seg på en høyst forargerlig måte og herved **forstyrret den offentlige natteroen**. Trusler mot sin kone og skade å en annen manns vinduer, men disse anklagene ble avvist av politiretten.

1827: Politirettsdommer for vold, ødeleggelse og brann. To måneders festningsarbeid for tyrannisk og ukristelig behandling mot sin kone.

1929: Tiltalt for **morderisk overfall** på en bøktermester som het Nils Nilsen. Politirettsdom på fire speciedaler for å ha **forstyrret den offentlige ro**. I samme sak ble han beskyldt å ha hugget en person i benet med en øks, men dette ble avvist av politiretten.

1830: Straffet med **bøter**.

1832: Sonet 14 dagers fengsel på vann og brød for i beskjenket tilstand å ha **utslått en annen manns vindusruter**, for et **voldelig overfall** av en kone på gaten og forstyrret den offentlige ro.

Christine Maria

Beskrevet av vitner som **særdeles modig, skikkelig og tålmodig.**

Ble jevnlig **mishandlet av sin mann** når hun nektet å skaffe ham mer brennevin. Ble puffet, fråtset og flådd, jaget ut på gaten og forfulgt med steinkast.

Slått med jernstang slik at hun brakk armen og måtte ha legebehandling i lang tid.

Flyktet flere ganger ut av huset når Magne var beruset, av frykt for mishandlinger. Da skal mannen ha holdt spebarnet Magnus ut av vinduet, bare holdt i svøpet han lå i. En gang han gjorde dette, sa han: *Her har jeg pant for pengene, horen skal nok inn igjen.*

Peder 11 år

Måtte skaffe faren brennevin. En gang sendte Magne ham ut med en flaske for å hente brennevin tidlig om morgenen. Da gutten ikke kom inn noe sted og måtte vende tilbake med uforrettet sak, tok faren den tomme flasken og slo gutten i hodet. Såret var så betydelig at Peder i lang tid måtte gå til sykehuset for behandling.

Bodde ikke hjemme. Han kom hjem kom Peder hjem til sine foreldre drapsdagen for å høre hvordan det sto til.

Bøkkerlære hos bøkker Halvorsen.

Magnus 5 år

Sjelden nøyaktighet og bestemthet i forhold til alderen i følge retten.

Magnus forklarte at faren hadde kjøpt noe brød og noe brennevin hos en høker i nærheten. Han gav sine to barn litt brød, og så la han seg på sengen. Christian begynte å skrike. Da sto faren opp i sinne, tok barnet og kastet det opp mot loftet slik at det falt ned på gulvet. Så trakk han på barnets bryst og ansikt slik at det begynte å blø. Faren hentet da noe vann og ba Magnus om å vaske barnet. Magnus vasket lillebroren sin og bemerket at gutten skalv veldig. Etterpå tok faren barnet, kastet det opp i sengen i det han sa: *Det skal du ha for kjeften din!*

Sitater. Da Magnus merket at barnet ikke gav livstegn fra seg, slo han hendene sammen og sa: *Gud hjelpe og trøste meg, når mor kommer hjem.* Til broren Peder: *Fader har i natt trakk på Christians bryst.*

Folk i nabolaget

Christine hadde først gått til **bøkker Halvorsen** i nabolaget for å skifte klær. Hun hadde oppbevart klær her for at ikke alt skulle bli revet i stykker av mannen når han var full.

Tidlig neste morgen gikk Christine til **madam Mathisen** som bodde i nærheten, og der ba hun om noe linnen for å svøpe det døde barnet inn i. Hun beklaget overfor madam Mathisen at mannen hennes sannsynligvis hadde mishandlet barnet slik at det døde.

Magne ba madam Mathiesen om å få flytte barnets lik til hennes hus, fordi han ikke ønsket at mange skulle få se det.

Obduksjonen

Obduksjonsrapporten er lang, detaljert og omstendelig. Kort fortalt beskriver den hevelse i ansikt og tinninger, blodansamling under huden i pannen, ansikt venstre øre og tinning, brudd på hodeskallen, skader i magen med rift i leveren.

Barnet hadde i levende live vært utsatt for en **voldsom og umenneskelig behandling**, og uten tvil dødd av å ha blitt kastet, tråkket på og sparket.

Barnet har hatt en sterk legemskonstitusjon.

Benådningen

Benådet

Fritatt for dødsstraffen han fikk av Høyesterett den 14. desember 1834 for å ha forårsaket sitt 1 ½ år gamle barns død – imot at han hensettes til **festningsarbeid på livstid.**

Begrunnelse

- Ikke grunn til å anta at barnets død var tilsiktet, men at han har ment å straffe det for skrikingen, og så har han i beruselse, vrede og opphisselse mishandlet barnet så det døde.
- Når han er edru, har han vært meget omhyggelig for sine barn.
- Han har den ulykkelige sinnsforfatning at han nesten ikke vet hva han foretar seg når han er beskjenket.